

Hero Challenge B1

Мога да посоча човек, който за мен е пример за
подражание

Базисно обучение по предприемачество

Интервю с предприемач

Да учим от практиката, проявявайки активност: Учениците си избират личност, успешно реализирала бизнес идея. Те интервюират този човек с помощта на подготвените ключови въпроси, след което представят резултатите пред класа – при възможност да се използват средства за визуализиране.

Материали за учителите

В материалите провеждането на предизвикателствата е описано детайлно, стъпка по стъпка, за да се даде възможност за директното им използване в класната стая. Материалите за учителите се прилагат заедно с материалите за учениците (=Работни листове).

Знакът „➡“ е използван за работна задача, която служи за задълбочаване на знанията и се прави по избор. Съответните работни листове се намират в документа „Допълнителни материали за учениците“. Всички документи са публикувани на интернет страницата www.youthstart.eu.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BMB
Bundesministerium
für Bildung

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

stadtschulrat
für wien

YouthStart
Bulgaria

ifte
Entrepreneurial Training

Програмата Youth Start Entrepreneurial Challenges

е базирана на TRIO-модела за предприемачество – www.youthstart.eu

Базисно обучение по предприемачество	Предприемаческа култура	Гражданско обучение по предприемачество
<div data-bbox="123 454 224 550"></div> <div data-bbox="257 470 392 534">Idea Challenge</div> <div data-bbox="448 454 548 550"></div> <div data-bbox="582 470 716 534">Hero Challenge</div> <div data-bbox="123 662 224 758"></div> <div data-bbox="257 678 414 742">My Personal Challenge</div> <div data-bbox="448 662 548 758"></div> <div data-bbox="582 662 716 758">Lemonade Stand Challenge</div> <div data-bbox="123 869 224 965"></div> <div data-bbox="257 885 414 949">Real Market Challenge</div> <div data-bbox="448 869 548 965"></div> <div data-bbox="582 869 716 965">Start Your Project Challenge</div>	<div data-bbox="772 454 873 550"></div> <div data-bbox="907 470 1041 534">Empathy Challenge</div> <div data-bbox="1120 454 1220 550"></div> <div data-bbox="1254 470 1400 534">Storytelling Challenge</div> <div data-bbox="1456 454 1556 550"></div> <div data-bbox="1590 470 1724 534">Buddy Challenge</div> <div data-bbox="772 662 873 758"></div> <div data-bbox="907 678 1075 742">Perspectives Challenge</div> <div data-bbox="1120 662 1220 758"></div> <div data-bbox="1254 678 1411 742">Trash Value Challenge</div> <div data-bbox="1456 662 1556 758"></div> <div data-bbox="1590 678 1736 742">Open Door Challenge</div> <div data-bbox="772 869 873 965"></div> <div data-bbox="907 885 1041 949">Extreme Challenge</div> <div data-bbox="1120 869 1220 965"></div> <div data-bbox="1254 885 1388 949">Be A Yes Challenge</div> <div data-bbox="1456 869 1556 965"></div> <div data-bbox="1590 885 1724 949">Expert Challenge</div>	<div data-bbox="1780 454 1881 550"></div> <div data-bbox="1926 454 2094 550">My Community Challenge</div> <div data-bbox="1780 662 1881 758"></div> <div data-bbox="1926 678 2072 742">Volunteer Challenge</div> <div data-bbox="1780 869 1881 965"></div> <div data-bbox="1926 885 2072 949">Debate Challenge</div>

TRIO-моделът е цялостна концепция, която обхваща три области:

„Базово обучение по предприемачество“ разглежда базисната квалификация, свързана с предприемаческо мислене и поведение, компетентността за разработване на собствени идеи и умението да ги реализираш гъвкаво и иновативно.

„Култура на предприемачеството“ се свързва с насърчаването на култура на открито приемане на новостите, култура на емпатия, на екипност и креативност, на целенасоченост и собствена инициатива, но също така и осъзнаване и готовност за поемане на риск.

„Гражданско обучение по предприемачество“ цели укрепването на социалната компетентност на граждани, които да поемат отговорност за себе си, за другите и за околната среда.

Всяко от 18-те предизвикателства е замислено като „семејство“, което е включено в една от изброените по-горе три области на TRIO- модела, като отделните семејства-предизвикателства обхващат различни образователни нива. Обозначенията върху материалите за обучение показват нивото, за което са предназначени: A1 – начална степен, A2 – прогимназиална степен, B1, B2 и C1 – различни нива на горната гимназиална степен. Всяко следващо ниво надгражда предходното.

Методически указания

Тема	Интервю с предприемач
Ниво	B1
Семейство предизвикателство	<p>Hero Challenge – Да се учим от примерите за подражание!</p> <p>Всички ние имаме своите герои и героини, т. е. хора, които ни впечатляват и се превръщат за нас в примери за подражание. В началната училищна степен учениците трябва да открият какво прави хората герои, какви умения и качества притежават те и защо. Юношите от прогимназиалната училищна степен с помощта на игра установяват своите собствени специални умения. Освен това те се занимават с талантите на своите герои и героини. В горната гимназиална степен младежите провеждат интервю с личност, реализирала идея и предизвикали чрез това промяна. Целта в случая се състои в преодоляване на стеснителността и да се направи опит за доближаване до личните герои.</p>
Продължителност	<p>минимум 3 учебни единици (вкл. ➕ 4 единиците)</p> <p>Интервютата се провеждат в извънучебно време. Презентациите – всяка с продължителност по 5 минути – би трябвало да се разпределят в няколко учебни единици.</p> <p>Учениците трябва да отделят време извън учебните занятия за търсенето на партньор за интервюто, за подготовката и провеждането на интервюто, както и за подготовка на презентацията. Цялото време, отделено от ученика, възлиза обикновено 4 до 5 часа.</p>
Идеята зад това предизвикателство	<p>Днес ние бихме живели в много по-различна действителност без хора, които развиват и реализират идеи. Учениците са предизвикани да установят контакт и да проведат интервю с лице, което е реализирало своя бизнес идея. Чрез различните интервюта се представя разнообразието на идеи, лица и ресурси и собствената обкръжаваща среда. Най-същественото в случая е младежите да разберат и за начина, по който интервюираните проявяват обществена ангажираност. За целта са по-скоро подходящи по-малки предприятия съотв. неправителствени организации, защото по принцип тяхната бизнес идея е по-лесно да бъде анализирана.</p>
Предприемачески компетентности съгласно Референтната рамка	<p>Развиване на идеи – позиция:</p> <p>Мога да поема отговорност за някаква задача.</p> <p>Зная, че съществуват различни възможности за професионално образование за всеки човек.</p> <p>Мога да работя в екип като прилагам индивидуални умения.</p>

	Мога да общувам добре с други хора.
Езикови компетентности	<p>Мога да проведе интервю.</p> <p>Мога да обобща отговорите на въпросите от интервюто в писмена форма.</p> <p>Мога да презентирам устно дадено съдържание.</p>
Лексика по темата (на учебни плакати)	Предприемач, социален предприемач (лице, което с идеята си решава обществен проблем), търговец, пазар, общество, бизнес идея, успех, неуспех, конкуренция, конкурентно предимство, ресурси
Проверка на компетентностите	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обучаемите осъществяват контакт с предприемач. 2. Творческа презентация на проведеното интервю и една страница писмено резюме. 3. Самооценка за интервюто и презентацията.
Предварителни знания	Обучаемите могат да провеждат интервюта и структурирано да ги обобщават. Те могат да подготвят презентация и подходящо резюме в писмена форма.
Тяло & Дух	На следните линкове ще намерите кратки, лесни упражнения за активиране и концентрация: www.youthstart.eu или на www.youthstartbg.weebly.com/ (вкл. кратки видеофилми). Според ситуацията изберете едно или няколко упражнения от предложените.
Необходими материали	<p>Подготвяне на плакат с имената на всички партньори за интервюта и график на презентациите</p> <p>Копиране на работни листове според броя на учениците</p> <p>Указание: В една учебна единица не трябва да се включват повече от две до три презентации.</p>
Провеждане	
Работна стъпка 1	<p>Създаване на екип</p> <p>Създават се екипи от по две лица.</p>
Работна стъпка 2	<p>Избор на партньор/ка за интервюто</p> <p>а) Всеки екип проучва предприемач за партньор за интервю, (лице, реализирало бизнес идея) – защото неговата идея изглежда интересна. Това може да е близък роднина, който управлява предприятие или някой, който се занимава с идеята на Световните магазини в населеното място или пък артист. Естествено тук се включват и хора от предприятия, в които подрастващите вече са провели или искат да проведат практика или обучение. Наред с предприемачи за потенциални партньори за интервюта могат да се имат предвид всички обществено ангажирани хора.</p>

Важно е самите ученици да бъдат активни и да проучат в тяхното обкръжение кой би могъл да бъде партньор за интервю.

Съвет: Да се избират по-скоро малки предприятия или НПО-та, тъй като при тях бизнес идеята се анализира по-лесно.

б) Учениците правят кратко представяне на възможните партньори за интервю. Учителят може да се намеси с насочваща функция, когато например съществува опасност от провеждане на много сходни интервюта (напр. с лица, които ръководят фирми в областта на гастрономията) и това би довело до пропускане на възможността за представяне на многообразието от различни идеи.

При описаната намеса на учениците са дава подходящ срок (напр. една седмица), за да си намери друг партньор за интервюто. Новото предложение също се обсъжда с преподавателя.

в) Установява се контакт. Обучаемите споделят за възложеното им от училище интервю с партньора за интервюто и уговарят час за среща (евентуално и като интервю по Skype), в който интервюто ще бъде реално проведено. Въпросите за интервюто може да се предоставят и предварително.

г) На плакат в класната стая се отбелязват имената на всички планирани партньори за интервю и графикът на презентациите.

Ако желанието е да се получи възможно по-пълна картина от интервюираната личност, то тогава – при възможност, би следвало да бъдат зададени всички въпроси.

Работна стъпка 3

Преглед на ръководството за интервю (Работен лист 1)

а) Насочете вниманието на учениците към **ключовите въпроси**, които служат за подготовка на интервюто и на презентацията. Запишете въпросите на дъската и обсъдете възможните отговори. В три от седемте въпроса (виж следващата точка) става дума за **ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ** въпроси, които непременно трябва да бъдат зададени в рамките на интервюто. От останалите преподавателят трябва да подбере кои БИХА МОГЛИ още да бъдат поставени. Важното в случая е, всички екипи да зададат на своите партньори за интервюто еднакви въпроси.

б) Всеки екип трябва да проведе интервю със следните ключови въпроси:

- Каква идея има човекът/предприятието, съответно НПО-то? (ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН въпрос)

	<ul style="list-style-type: none"> • Кой/кои групи лица стоят/са стояли зад идеята? (въпрос при ВЪЗМОЖНОСТ) • Какви са ползите за клиентите? (ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН въпрос) • Как се реализира бизнес идеята? (ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН въпрос) • Какви събития са довели до успех или какви неуспехи са били претърпени? (въпрос при ВЪЗМОЖНОСТ) • Какво конкурентно предимство/Какви конкурентни предимства има идеята днес? (въпрос при ВЪЗМОЖНОСТ) • Какви съвети бихте дали на младите хора за генерирането и реализацията на една идея? (въпрос при ВЪЗМОЖНОСТ)
Работна стъпка 4	<p>Коментар на презентацията от учениците или учителя (Раб. лист 2)</p> <p>Учениците или учителят оценяват сами своята презентация, учителят прави своя коментар. Презентациите са с продължителност 5 минути. (Ако са били зададени само ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ въпроси, то тогава презентациите са по-кратки). Учениците трябва непременно да получат рецензия за постигнатите резултати.</p> <p>Не е необходимо презентациите да са на PowerPoint. Една 5-минутна презентация може да бъде направена без проблем и само с помощта на плакат или на предмет от предприятието.</p>
Работна стъпка 5	<p>Самооценка (Работни листове 3 + 4)</p> <p>Самостоятелна работа: Обучаемите трябва да могат да разберат направените им характеристики и да се самооценят, като отбележат подходящите смайли.</p>
Работна стъпка 6	<p>Обобщаване на саморефлексията (➡ Работен лист 4)</p> <p>Самостоятелна работа и пленум: Работен лист 4 за последваща работа е подходящ начин за улесняване на дискусията в клас като форма за приключване на работата по задачата. Това е и една възможност да се покаже на родителите какво са постигнали техният син/тяхната дъщеря в час.</p>
Работна стъпка 7	<p>Възможно разширяване</p> <p>Учениците може да напишат коментар, в който да обсъдят различните бизнес идеи, които са били представени в клас. По този начин те ще могат да осмислят разнообразието на идеи, ролята на предприемача и различните лични истории. По този начин след интервюта учениците могат да станат мини-експерти в областта на изследвания от тях бизнес модел.</p>

Контекст в Програмата “Предизвикателства”	Това предизвикателство надгражда нивата A1 и A2 на предизвикателството “Hero Challenge”. То може да бъде направено преди или успоредно с “Ideas Challenge” (ниво B1). След него може са подходящи предизвикателствата от семействата “Real Market” и “Start Your Project”
Полезни интернет връзки	<p>За проект Youth Start Entrepreneurial Challenges: www.youthstartproject.eu</p> <p>Други учебни материали (включително филми): www.youthstart.eu</p> <p>Интервюта с хора за техните професии и призвание: www.whatchado.com; www.bgpredpriemach.com</p>
Източници	Lindner, J. (2005): Entrepreneur: Menschen, die Ideen umsetzen, IFTE (Hrsg.), Wien
Условия за ползване	<p>Всички материали за учители и ученици, разработени в рамките на Youth Start Entrepreneurial Challenge, са под лиценз на Креатив комънс (Creative-Commons-Lizenz). Можете да размножавате и разпространявате материалите във всякакъв формат или среда, но само при коректно назоваване на имената. Няма право да използвате материалите с комерсиална цел. Можете да обработвате материалите, но да ги разпространявате само под същия лиценз както оригинала. Точните подробности по лиценза ще намерите на интернет страницата: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.de</p> <p>Екипът на Youth Start Team ще се радва, ако се свържете с нас: от една страна за свързване с националните партньори и техните предложения и от друга – за подпомагане реализацията на проекта. e-mail: siop_smartstarteurope@abv.bg; office@ifte.at</p>
Автор/и издатели	Йоханес Линднер(автор и издател), Чадуик В.Р.Уилямс (автор проверка на компетентностите), Гералд Фрьолих (автор и издател), Ева Ямбор (издател), Горанка Недева (издател)
Графично оформление	Валентин Майерхофер (графично оформление), Петер Щромбергер (пиктограми)
Превод Редакция	<p>Калинка Попстефанова, Зоя Каприева (превод)</p> <p>Горанка Недева (редакция), Мая Гешева (редакция)</p>